

Előfizetési árak

Egész évre frt 10.—
Félévre „ 5.—
Negyedévre „ 2.50
Egy hóra „ 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
Vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség

és
Kiadóhivatal:
Főplaccz, a városháza l
szemben.

Hirdetések a legmér-
sekeltebb árszámítás
mellett.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

A zágrábi botrány.

Budapest, október 23.

A magyar képviselőház tegnap egy egész ülést szentelt az annyira ismert és eléggé elítélt zágrábi botránynak. *Kossuth* Ferencz aránylag rövid, de ép oly tartalom nélkül való és hideg beszéde után, melyben a kérdések egész sora volt felállítva, a mely kérdések egy deplaszirozott beszédben előadva azt a benyomást keltették, mintha mesterséges megilközés és forszirozott politikai és államférfui képesség lenne a forrásuk, — következett *Ugron* Gábor általánosán várt szinpadí mennydörgése. Hevességében annyira elkapatta magát *Ugron*, hogy az önszeretéből, az öntudatból és a nemzeti érzésből lezúgott akart adnia kormányának és e mellett megfeledezett arról, hogy mennyire alatta van a magyar képviselőház méltóságának, ha ily gyermekes cinyeknek oly fontosságot tulajdonít, aminővel azok csakugyan nem bírnak.

Josipovich Imre Horvát miniszter fel is szólalt, hogy a zágrábi botránnyokat igazi értékükre lezállítsa. A zágrábi események első hírére a horvát miniszter magán kívül volt a felháborodástól és kijelentette, hogy itt a bűnösök egyszerű megbüntetésére nem elég, hogy ennek a büntetésnek példának kell ugyan lennie, de hogy az elégtételadásnak is meg kell találni bizonyos formáját.

Értesülésünk szerint a horvát kor-

mány mindent elkövet, hogy a tettesek átadassanak megérdemelt büntetésüknek és az elégtétel kérdésére vonatkozólag ama helyzetben vagyunk, hogy jelenthetjük miszerint *Josipovich* horvát miniszter ma báró *Bánffy* miniszterelnöknek egy nagy zágrábi küldöttséget mutatott be, a mely küldöttség egy, egyelőre szóló eklatáns elégtételt hozott a zágrábi lakosság részéről.

Josipovich után gróf *Apponyi* Albert beszélt, mint rendesen, verve és sok szónoki csillogással. Neki nem elég, hogy a horvátok testvérmemzetének tartassunk és épen ez a nagy tévedés a beszédben. A magyar és a horvát nemzet testvérmemzetek és épen azok, akik ezt tagadni akarják, épen azok, akik a két állam koordinációja helyett szubordinációt akarnak létesíteni, készítik elő ily botránnyoknak a tért, a mely ily spontán vagy előkészített botránnyokhoz jutunk, kell, hogy jusjunk. Nem két idegen állam követel és az elégtételt eme zászlóügyben módját sem lehet előírni, ennek spontánnak, őszintének, becsületesnek kell lenni, nem pedig előkészítettnek és kikényszerítettnek.

Perczel Dezső belügyminiszter legjobban jellemezte az ügyet. Egy hozzá intézett oly értelmű interpellációra, hogy a budapesti rendőrség mért hiúsította meg a zágrábi tanulók ellen irányított tüntetést, kijelentette a belügyminiszter, hogy hiszen épen az a zágrábi rendőrség durva hibája, hogy a kezdetben mit sem mondó és kevésbé jelentékeny tüntetéseket nem akadá-

lyozta meg és ebbe a hibába ő nem akart Budapesten esni. Ha a zágrábi rendőrség is a maga helyén lett volna, a magyar képviselőháznak ma nem kellene iskolás gyerekek által elkövetett suhanczkodásokkal foglalkoznia.

Meglehetősen izgatott és mozgalmas ülés után a képviselőház nagy többsége elvetette azt, hogy e botránynak nagyobb fontosságot tulajdonítson, mint a minőt az a valóságban megérdemel. A bűnösöket szigorúan és példásan megfognak büntetni, a nélkül, hogy a két nemzet békés egyetértése csak a legkisebb mértékben is megzavart maradjon.

Józan és megnyugtató módon okos átmenet a napirendre.

— Külföldi hírek. (Új bukaresti követünk.) Bukaresti osztrák-magyar követé b. *Ehrenthal* követet és minisztert neveztek ki, aki eddig a külügyminiszteriumban volt beosztva rendkívüli alkalmazásban. — (Badeni programja.) Badeni gróf tegnap tartotta meg az osztrák képviselőházban első beszédét. Hangsúlyozta, hogy a kormány feladata legelső sorban a rend főtartása, a békés munkálkodás megőrzése, és a vallásos érzellet ápolása, — minden reakcionaris tendenciák nélkül. Végül kifejtette a képviselőház legközelebbi munkarendjét és a beterjesztendő törvényjavaslatok irányát és törekvését. Szavait mindenfelől élénk tetszéssel fogadták. — (A horvát-szerb barátság vége.) Az összes szerb lapok elkezeredett cikkeket írnak a zágrábiak ellen és a kormányparti *Videlo* kijelenti, hogy a zágrábi események örökre eltsmették a horvát-szerb testvériséget. *Alexinacban* és más hely-égeken népes tiltakozó beszédek voltak.

T Á R C Z A.

Őszifelleg setétedik . . .

Őszi felleg setétedik az egen,
Két karomra nyugatom le bus fejem.
Nincs virág a pusztaságon,
Nincs örömem a világon
Elhagyott a kedvesem . . .

Gyászfellegbe borul a nap nyugaton,
Gyász az én életem is túl nagyon.
Ugy kinez a csalásága :
A szivemtől, hogyha rája
Visz a gond nem nyughatom.

Vig muzsika áthallik a szomszédból,
Az én szivem majd meg hasad, hogy mért szól.
Azt üzenem a csalának :
Messe járjon a bubánat,
Hol lakik a hajléktól . . .

Őszi eső verdesi az ablakom ;
Éjszaka van, — de én még sem alhatom :
Ő, — vigad a lakodalmán,
En, — akit elhagyott csalán
Boldogságom siratom . . .

Petrus Jenő.

Melanie.

— A Debreczeni Ellenőr eredeti tárczája. —

— Irta : K—cz Á—s. —

Emlékszik-e még kedves Cousine, midőn husz évvel ezelőtt egy kellemes nyári alkonyon a vadrózsával befutott kerti lugasban egymással beszélgettünk ?

Mindketten fiatalok voltunk ; én a világba indultam, kegyed pedig lázas türelmetlenséggel számlálta a perczeket, melyek esküvőjétől elválasztották. Telve voltunk a legszebb reményekkel és éppen azért gazdagoknak éreztük magunkat. Hogy e remények miként teljesültek, azokról most nem szólok, volt azóta örömünk is, bánatunk is, zárjuk tehát mind a kettőt szivünk mélyére.

Arra is fog kegyed édes Cousine emlékezni, hogy ugyancsak abban a kis lugasban velünk együtt kaczagott egy kis leányka, kit kegyed a női gyöngédség utólráhetetlen kedvességével szeretett. Leomló szép szőke haj árnyékolta be a kis Melanie alabastrom fehér homlokát, melyen sohasem láttuk a szomorúság egy túló felhők-kéjét sem. — Azokból a világos kék szemekből pedig kimosolygott a jó-ág, a lélek szelid derűje, mely épp oly jól áll a gondtalan gyermeknek, mint a bölcsnek a komolyság. Izléses fehér ruháskájában úgy nézett ki, mint egy angyal, ki békét jött hozni a földre. Csevegett mint egy kis madár, mely először érzi szabadságát s azt hiszi, hogy az egész világ

az övé s virág, mosoly, napsugár csak az ő számára vannak teremtve.

Talán érdekelni fogja kegyedet, hogy mi lett ebből a gondtalan, aranyos gyermekből ? Megtalálta-e boldogságát, vagy ő is azon milliók sorsára jutott, a kik már fiatal korukban tört romok felett siratják elvesztett boldogságukat ?

Megfogja tudni, ha leírom életét. S ha majd emlékében feltűnik a kis Melanie gyermek arca, melyet husz év előtt látott s a képre tekint, melyet most fogok kegyednek lerajzolni, ne tagadjon meg néhány könyvet attól a földi angyaltól, kit kegyed annyira szeretett és ha teheti, látogassa meg mielőbb.

Éppen most tizenhat esztendeje annak, hogy Melanie férjhez ment *Rhédey Gézához*. Még mikor a jegyváltásnak híre ment, már akkor suttogott a világ egyről-másról s nem volt oly összejövetel, melyben szánakozással ne beszéltek volna *Melenieról*. A legképtelebb mesék forogtak közszájon, melyektől a jobb érzésű emberek megvetéssel fordultak el, míg ellenben bőséges beszédanyagul szolgált azoknak, kik molón kapnak mindazon, mi „chronique scandaleuse“ néven szerepel a társadalom romlottabb rétegeiben s mely oly kedvelt tárgya a sivár lelkek itélőszékének.

Kegyed édes Cousin emlékszik még bizonyosan *Rhédey Gézára*, hiszen sokat táncolt vele. — Valóságos maestro volt ebben

Országgyűlés.

Budapest, október 22.

Még jóval az ülés kezdete előtt egyszerre lelkes éljenzés hangzott végig a folyosón.

Zágráb város küldöttsége érkezett meg, magával hozván a hétfőn kelt községtanácsi határozatot, a melynek értelmében a horvát főváros *Bánffy Dezső* báró miniszterelnököt díszpolgárává megválasztotta. A deputáció tagjai a tisztelgés után fölmentek a karratra, hogy végig hallgassák a kilátásba helyezett, őket közelről érdeklő parlamenti vihart.

A jelentések közül a honvédelmi miniszteré, a *honvéd-zenekarokra* vonatkozólag keltett némi hangulatot s a szélbalról persze nyomban „ágyukat“ követeltek trombita helyett.

A zágrábi kinos incidensnek ötletéből az ellenzék részéről kezdeményezett napirend előtti vitának első szónoka *Kossuth Ferencz* volt.

Az egész ház osztatlan figyelemmel hallgatta a személyi szempontból tagadhatatlanul érdekes szívbeszédet. Sajnálattal konstatáljuk, hogy ez az érdeklődés a beszéd tartalmi és logikai gyöngeségei, előadásbeli fogyatkozásai folytán, mondatról mondatra hanyatlott. Különben a főszérelmet nem a zászló afférben, hanem a zágrábi királyi nyilatkozatokban látja *Kossuth*, s ezekért vonja felelősségre, kérdőre a miniszterelnököt.

A *Kossuth* szende fuvolázása után egy egész katonabanda bumberdőzésével tört ki *Ugron* Gáborból a patentirozott hazafiság furiozója.

A „nemzeti és egyéni önérték“ kizárólagos főraktárnoka végeredményül azt követeli, hogy az elégetett zászló helyén újra kitűzések a trikolór, katonai tisztelgés és musikaszo mellett.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök, a többség zajos helyeslése közt férfias erélyvel visszautasította az *Ugron* vádjait, gyanúsításait. Ugy az *Ugron*, mint a *Kossuth* Ferencz felszólalásait, mint a zászabályok kijátszására irányuló kísérletet, figyelmen kívül kénytelen hagyni. A zágrábi kérdésben a kellő formában tett interpellációra érde mileg is nyilatkozni fog.

Szilágyi Dezső elnök konstatálja, hogy az *Ugron*-féle indítvány napirendre nem tűzhető mert nem volt szabályszerűen előterjesztve.

Ritkaság számba menő esemény következett ezután. A horvát miniszter, *Josipovics Imre* felszólalt. Higgadt tárgyilagossággal adta elő a miniszter a zágrábi botrány történetét. Sajnálja, hogy a mai vita során olyan kifejezések hangzottak el, a melyek mélyen sérthetik a társországok belső érzelmeit. *Kossuth*tal szemben határozottan tagadja, hogy azt a botrányt a horvát közvélemény helyeselte volna. A többség lelkes helyeslése között ajánlotta az ügynek mérsékelt, objektív tárgyalását.

Következett a szavazás.

A ház 133 szavazattal 94 ellen, tehát 39 szótöbbséggel az elnök által javasolt napirendet fogadta el.

A karzatok s a ház padsorai egyaránt megritkultak, mikor három óra felé, a zágrábi botrány ügyében interpelláló *Apponyi Albert* grófra került a felszólalás sora.

Nagyérdékű beszédének sulypontját a magyar nemzetiszíni zászlónak, mint állami jelvénynek, biradalmi lobogónak a lábra kapott téves értelmezésekkel szemben való integrum restitúciója képezte, a mire még az irántunk jó indulatu horvát körökben is szükség van. Az elégtétel tehát csak abban állhat, ha a magyar zászló Horvátországban is teljes jogainak birtokába visszahelyeztetik. A kormány súlyos mulasztása az, hogy ezt az elégtételt nem adták meg nyomban a király által.

Végezetül még *Olay Lajos* is interpellált, a budapesti egyetemi ifjak tüntetése tárgyában, mire *Perczel* belügyminiszter azonnal megadta a választ.

Irodalom — Művészet.

* **Munkácsy hazahívása.** Mint a Pesti Napló értesül, a kormány rokonszenvesen fogadta a sajtónak a *Munkácsy Mihály* hazahívására vonatkozó impulzusát, amelyről meggyőződött, hogy a közlemény osztatlan és lelkes óhajlásának teljes mértékben megfelel. *Wlassics Gyula* közoktatásügyi miniszter teljesen méltatja azt a nagy nemzeti és kulturális vívmányt, amelyvel a nagy művész repatriálása az ország szellemi kincseit

gyarapítaná, s szívesen hajlandó mindent megtenni, ami e közkívánat teljesülését megkönnyítheti. A kabinet többi tagjaiban s kivált a kormányelőkben megvan a szükséges hajlandóság az eszme fölkarolására.

— **A Magyar Nyelvőr új szerkesztője.** A magyar nyelvőr szerkesztésével, a magyar tudományos akadémia nyelvtudományi bizottsága az elhunyt *Szarvas Gábor* helyét *Simonyi Zsigmond* egyetemi tanárt bizta meg; a „Nyelv tudományi közlemények“ szerkesztőjének pedig *Szinnyei József* egyetemi tanárt választotta meg.

* **Nagyvárad ünnepe.** Impozáns és nagy-szabású ünnepségnek készül a „Nagyvárad“ jubileuma és az ezzel kapcsolatos hírlapírók értekezlete. A fogadó bizottság serényen dolgozik, hogy az október 27-én Nagyváradra érkező író és hírlapíró vendégek fogadása minél ünnepélyesebb legyen és hogy a sajtó munkásai sokáig kellemesen emlékezzenek vissza a Nagyváradon töltött napra. A nagy fogadó bizottság ma este tartja gyűlését, amikor a fogadtatás, valamint az ünnepi nap egyéb programpontjai véglegesen megállapíttatnak. Az író és hírlapíró vendégek tiszteletére vasárnap délelőtt a város polgársága díszes menetben a „Zöldfa“ szálloda nagytermében. A *Sipos Orbán* min. tanácsos, kir. tanfelügyelő által ez irányban megindított akciót már eddig is igen szép siker koronázza. A polgárság érdeklődését és lelkesedését bizonyítja az is, hogy többen jelentkeztek már, akik az érkező vendégeket elszállásolni óhajtják. A debreczeni sajtó *Koncz Ákos*, lapuk főmunkatársa, ifj. *Gilly Ede* a Debreczeni Hírlap és *Than Gyula* a Debr. Regg. Ujság szerkesztője fogják képviselni.

Sport.

* **Agarász verseny.** A szatmármegyei agarász egyesület 1895 évi rendes versenyét nov. elsején s esetleg következő napjain tartja meg *Máté-Szalán*. Ezt megelőzőleg az m. szalkai nagy vadegyletben okt. 31-én este 6 órakor rendkívüli közgyűlés lesz, melyen a versenytárgyalások tárgyaltnak. Az agarász versenyek nov. 1-én d. e. 9 órakor kezdődnek s a győztes agar tulajdonosa az egyesület értékes tisztelet díjat nyeri. A versenyre nevezhetni október 31-ig este 8-ig

és az udvarlásban. — Egyébként nem volt rokonszenves fiatal ember se a nők, se a férfiak előtt. Nem volt elég gyöngéd és diskrét. Szerette a nagyzást s mivel ennek kielégítésére nem volt vagyona, derűre-borura csinálta az adósságokat. Mikor azután már-már közel állott a bukáshoz, valami titkos forrásból csakhamar kielégítette hitelezőit s ismét kezdte előlrol költekezését.

Gondoljon csak vissza édes Cousine arra a majálisra, melyet a regedei erdőben tartotunk. — Igaz, hogy régen volt, kegyed éppen ez időben jött haza a nevelőintézetből, de azért talán fog emlékezni arra a magas, kissé molett szőke asszonyra, kit a hódolók egész serege vett körül? Én beakartam kegyedet neki mutatni, de Cousine nem óhajtott vele megismerkedni. Emlékszem gyermekes kifogására, midőn azt hozta fel okul, hogy fél annak a szép asszonynak a szeméitől. Én akkor mosolyogtam a Kegyed naiv megjegyzésén, de nem akartam erőszakolni a dolgot s hazamentünk anélkül, hogy Kegyed szót váltott volna özv. *Bereghy Bellával*, kinek akkor *Rédey Géza* udvarolt s ki nem volt más, mint annak a Kegyed által később megismert és csakhamar megszeretett *Melaniének* az édes anyja.

Az egész világ tudta, mert hisz nem volt titok, hogy *Bereghyné* szereti *Rhédey Gézát*. Nap-nap mellett ott volt e már nem éppen fiatal ember s látogatása csak akkor lett ritkább némileg, mikor *Melanie* az intézetből hazakerült. Azok, akik érdeklődtek a család iránt, jóleső érzettel vették tudó-

másul e változás, de örömiük korai volt, mert attól az időtől kezdve, hogy *Melanie* az első nyilvános bálban megjelent, ismét ott lehetett látni *Rhédey* az özvegy házában.

Most már mindent érthet édes Cousine. A szenvedélyes özvegy áldozatul dobta leánya boldogságáért, hogy megmentse magát a világ kedvezőtlen ítéletétől.

Melanie sokkal romlatlanabb volt, sem hogy észrevette volna a hálót, mely körülötte szövődött és mely megölésével nyegtelte életboldogságát. Gézának színeskedő modora lévén, behízelgő szavaival csakhamar megnyerte *Melanie* bizalmát. És minthogy ez a később kifejlődő szerelemnek a legbiztosabb kezdete, a többi már könnyen ment a tapasztalt világfiak. Csakis úgy történhetett, hogy a szerencsétlen gyermek azon vette magát észre, hogy unatkozik, ha *Rhédey* nincs mellette és egy nem eléggé megfontolt pillanatban bevallotta anyja faggatására, hogy *Gézát* szereti.

Bereghyné és *Géza* megnyerték a játszmat, előbb, mint gondolták.

Fél év múlva *Melanie* a *Rhédey Géza* nevével lett s a megtörtént esemény után csakhamar napirendre tért a világ új tárgyakat keresve és találva, melyek érdekesebben foglalkoztatták.

Bereghyné egyik birtokán töltötte az ifju pár a mézesheteket. *Melanie* boldog volt és jó szívének egész beusóségével szerette *Gézát*, ki kifogyhatatlan volt az iránta való figyelmességben. Nem úgy *Géza*, ki néha akkor is összerézzen, ha a verandának sár-

guló leveleit megérintette a pajzánul enyelgő őszi szellő. Egy földi mennyországban élt és a lelke mégis nyughatatlan volt. Saját maga előtt szégyenelte önmagát. Érezte, hogy játékrak tekintett egy szívet, mely hitt ő benne s amely nem is sejtette az ő alávalóságát. Össehasonlította a *Melanie* szerelmét *Bereghyné* szerelmével, a multat és jelenet és keserű önvádat érzett lelkében. Százszor elhatározta, hogy megmond mindent nevének de elhatározása mellett ott látta az anyát, kit nem volt szabad saját leánya előtt tönkre tennie. Habozott, küzdött, ingadozott és ezen ingadozása közepett jött hozzájuk látogatóba a szép özvegy és a játékot folytatni kellett.

Melanie gyermekes örömmel fogadta anyját. Szegény nem gondolta, hogy boldogtalanságának sirját mindig és mindig mélyebbre ássa éppen az, akinek legszentebb kötelessége volna őt boldoggá tenni, sőt még örült, mikor látta, hogy anyja mily figyelmes *Géza* iránt, természetesen találta azt s távol volt tőle még a gyanunak legcsekélyebb árnyéka is.

Bereghyné néhány heti szórakozás után hazament saját birtokára s *Géza* valamivel nyugodtabb lett.

Nem akarom *Kegyedet* édes Cousine unatni azon lelkiállapot festésével, mely ott viharzott a *Géza* lelkében, mely vihar csak akkor csöndesedett, midőn *Melanie* egy kis fiúcskával örvendeztette meg *Gézát*. Most már erősen elhatározta magát, hogy kerülni fogja az anyósával való találkozást. Nemcsak férj volt már, hanem apa is.

lehet Bőszörményi Emil egyesületi titkárnál Szatmáron. Tét 5 frt, mely a nevezésnél fizetendő. A díjra csakis a szatmárvármegyei agarász egyesület tagjainak tulajdonát képező agarak pályázhatnak, kor különbség nélkül. E versenyre felhívjuk a szatmárvármegyei agarász egyesület figyelmét.

S z i n h á z .

* **Brigitta.** A Népszínházban szombaton került bemutatásra Paul Ferrrier és Anthony Mars új operetteje a Brigitta. A sajtó elágazó véleményei közül közöljük a Márkus Józsefét, mely a P. N.-ben jelent meg.

Brigittával a negyedik francia katonai darab vonult be ma este a Népszínházba s mindjárt meg is mondhatjuk, hogy eddigi társai között a leggyöngébb. *Nebánt virág*-ról nem is szólva, amelyben Milland ugyiszólva a klasszicitásig emelte a vaudivillet, *Klári* kedvesebb és szeretetreméblyebb, *A két Champignol* pedig mulatágozóbb kacagatóbb volt. A darabot *Klári* szerzői: Paul Ferrrier és Anthony Mars írták, de ezuttal nem voltak olyan szerencsések, mint első darabjukkal. Egy magában véve nagyon kedves alap gondolathoz végtelenül közönséges és elnyűtt mesét szöttek, amelynek a végét azután erősen megpapkázták, valószínűleg a — hatás kedvéért. És ezt el is érték. Az est meglehősen zajos volt, de egy pillanatig sem vagyunk kétségben az iránt, hogy a darab sikere nem a francia szerzőknek, hanem a Népszínház egy pár jóra való, derék színészének tulajdonítandó.

* **Műsor változás.** A színházi művészetőség több szintársulati tag betegsége miatt az előre megállapított műsorban változtatásokat eszközölt, a melyekről a következőkben értesítjük olvasóinkat. Szerdán a Bányamester helyett *Nebánt virág* kerül színre a czimszerepben Margó Zelmával. — Csütörtökön *Delila*, pénteken *Suhancz* kerül előadásra. A Suhancz cím szerepét Pajor Emilia fogja játszani, kinek ez legkiválóbb alakítása. Szombaton Sardon hatásos színműve, a *Szókimondó asszonyosság* vonul be ismét színpadunkra. Betegsége után ez alkalommal lép

fel először *Cserny Berta*, szintársulatunk tehetséges drámai színdarabja, aki a *Szókimondó asszonyosság* ban egyik legszebb sikerét érte el. Vasárnap a páratlan bérlőknek nyílik alkalmuk az *Új honpolgár*-ban gyönyörködni.

* **A becste'enek.** Tegnap este közepes ház előtt játszotta szintársulatunk Rovette Carolamo színművét. A darab meséje elég gyöngye, melyben hűtlenség és gyilkosság váltakoznak. A főszerepben Klenovics jól látszott, ha onlóképen *Sándor Emil*, *Püspöki* és *Krémer*. A Bogyó Lionka szerepe nem neki való, az ő egyénisége és tehetsége mást érdemel. Az előadásnak már 9 órákor vége volt. A mai napra hirdetett Bányamester cz. operette a karmester hirtelen jött megbetegedése miatt elmarad és helyette a *Nebántvirág* kerül színre.

TÜKÖRDARABOK.

Anyám.

Irta: K. Á.

Nyugodjál lent a sír hideg ölében,
És álmodjál szép, boldog álmokat;
Hagyj meg nekünk a földi vándoroknak
A szívte'pő nehéz fájdalmakat.
Sirod sötét, de enyhét ad s nyugalmat,
A bú többé nem bántja szívedet;
S hantod felett, szemében könnyözönnel
Sírát árva, kesergő gyermeked.

Ifju valál . . . az életnek virága
Fakadt szelid, kedves, jó arcodon,
S egy szép jövő állt előtted mosolygva,
Örömteli, mint hitted egykoron.
Éltet adtál . . . de szép szemed bezárult
Kihült szíved, még meg sem csókolál,
Megtárgadta ezt is mindkettőnkől
A rozslékű, irigy, hideg halál.

Kihalt a ház . . . elröppent drága lelked,
Hogy elvedyeg ott fenn jutalmadat,
És mit a földön vágyóan kerestél
Ott feltalál: édes nyugalmadat
A legjobb szív fölött némán bezárult
A sírgödör, s itt hagyta gyermeked,
Ki nem tudta, hogy mit veszített tebenned,
Hogy elhagyta őt drága szellemed.

A veszteség meg meg ujul szívemben,
Midőn meghal egy-egy édes anya;
S a sír fölött mélységes fájdalommal
Zokogva sír itthagyt magzata.
Ilyenkor ah! feltűnik drága arcod
Édes Anyám! és nagyon fáj szívem
Egy csókodért oh odaadnék mindent . . .
Feláldoznám örömmel életem.

Isten veled! nyugodjál sírlokban
Mig szellemed vegyen engem körül,
És el ne hagyjon itt e nagy világban,
Midőn lelke a búban elmerül.
Találkozunk majd odafenn az égben
Egy szebb ország boldog határainál,
Addig neved meg hő imámba zárom —
Korán elhunyt . . . szeretett jó anyám!

Városi és megyei hírek.

* **A zárszámadás jóváhagyása.** Debreczen város házi pénztárának 1894. évi zárszámadását 2.334.593 frt. 16 kr. bevétellel, 2.331.940 frt. 01 1/2 kr. kiadással, tehát 2653 frt. 14 1/2 kr. maradvánnyal a belügyminiszter felülvizsgálatván, azt szám-tételig helyesnek találta. Épen így helyesnek találta az alapítványi pénztárak zárszámadásait. A vagyon leltárra nézve azonban több észrevételt tesz és különféle felvilágosításokat kíván.

* **A jégvár átvétele.** A közbiztonsági hűtökészülék és jéggyár berendezését két napig tartott szakértő szemle után, — a tanács által felülbírálatra fölkerít *Asboth* Emil műegyetemi tanár véleménye alapján a város kiküldöttjei végleg átvették a vállalkozó eszlingeni és Röck István féle gépgyáraktól.

* **Téli legeltetés a Hortobágyon.** A gazdasági és intéző bizottság holnap d. e. 9 órákor ülést tart Király Gyula hivatali szobájában a hortobágyi pusztának téli legelőül kiadása tárgyában.

* **A városháza építése.** A városháza közel álló építése serényen folytatott munka mellett is igénybe vesz másfél esztendő. Havranek és Adriányi műépítésszek a tanács végzés értelmében kötelesek a részletes terveket és költség számításokat november elejére bemutatni. Mert csak így tartható meg az árlejtés az építési munkák biztosítására olyan időben, hogy a régi épület födelé-

Meggondolta, hogy elvégre is ki fog patnani a titok, s hogyan fog akkor megállani azon angyal előtt, ki olthatlan szerelemmel ragaszkodik hozzá?

Melaniénél nem volt boldogabb anyja a világon. Most már be volt telve minden vágya. Az anyaság meg még szebbé tette, olyan volt mint a fésző rózsza tavaszi pompájában és Géza most kezdte már belátni hogy ilyen asszonyt megcsalni bűn, melynek tudata nem adhat egy pillanatnyi nyugalmat sem. Ámde Bereghyné eokkal szívósabban ragaszkodott Gézához, hogysen ez tőle könnyedén szabadulhatott volna.

Hivatkozott becsületére, neje szerelmére de hasztalan, a csábító özvegy nem akart róla lemondani.

Sőt midőn egy alkalommal Géza azzal fenyegette, hogy mindent bevall Melaniének, a szívtelen asszony kinevette, mi éles tördőtés gyanánt hatott vergődő lelkére.

Kegyed édes Cousine szinte anyja és bizonyára érezte azt a mélységes fájdalmat, a mit az anyák éreznek akkor, mikor gyermekük beteg. Át kell ezen esni Melaniének is. A nemrég mosolygó szép gyermek halott-halványan feküdt csipkés párnái közt, bágyadtan emelve fel hozzá néha-néha megtört bágyadt fényű szeméit, mintegy segítséget kérve tőle.

Melanie majd megőrült fájdalmában, melyet még növelt az a körölmény is, hogy Géza nem volt otthon. Elutazott, mint mondá fontos ügyben, melynek ellintézését tovább nem halaszthatta.

Majdnem egy hét telt el aggodás és remény között, midőn egy reggel Melaniének levelet hozott a posta. Azonnal felismerte Géza irását s lázasan bontotta fel a borítékot, de alig olvasott egy néhány sort, szívéhez kapva összerogyott s a velőtrázó kiáltásra berohanó cselédek ott találták félholtan beteg gyermeke mellett.

Mikor gondos ápolás után eszmélni kezdett, azt hitte, hogy gonosz álom volt az, a mi vele történt.

Jéghideg kezeivel végig simogatta égő homlokát s lassu léptekkel odament beteg gyermek ágyához. A kis fiúnak úgy látszott, szünt a fájdalom, mert csendesen alomba volt merülve.

Hosszan elnézte, a kis alvót Melanie, majd ráborult egyetlen gyermekére és csakhamar zokogás töltötte be az egész szobát. Az összetört szív megérdemelte, hogy gyermeke megmaradjon. A jó Isten meghagyta a kis fiút Melaniének, ennek a szerencsétlen nőnek, ki anyát és férjet veszített egy napon.

De talán kíváncsi is tudni édes Cousine azt, hogy mi volt a Géza levelében. Egy pár sor volt az egész tudósítás, mely így szólt: „Édes Melanie! Nem érdemeltelek meg, hogy miért? ne kutasd. Légy boldog, engem pedig feledj el. Ezyébként mindent meg fogsz érteni, ha tudósítla, hogy anyáddal együtt az új világba hajóznunk, hogy ne térjünk onnan vissza soha.

Kis fiadnak ne is említsd soha nevemet, nehogy megátkozza atyját, ki már úgy is elég boldogtalan.”

Azóta édes Cousine tizenöt esztendő múlt el s Kegyed bizonyára nem ismerné meg az egykori kis Melaniét. A fájdalom még szebbé tette, a csalódás pedig nemesebb gondolkodásúvá. Sokat beszéltem neki Kegyedről, kire édes szeretettel gondol vissza. Jéjjön mielőbb és vigasztalja meg őt azokkal a jóságos szavakkal, melyeket onnan szokott jó szívéből kivenni a szenvedők vigasztalására. Még sirt is szegényke örömeiben, mikor felemlitem neki, hogy Kegyed megígérte jövetelét. Neki ugy sincs senkije. Egyedül áll az élet püztaságában tört romok között. Egyetlen öröme nagy fiában van, ki méltó is szeretetére. Ugy látszik, hogy a jó Isten e gyermek jóságával akarja feledtetni multjának keserűségeit.

Velem sokat és szívesen beszélget a multról s amit e nagy léleknél csudáltam, az, hogy nem a maga reményeinek hervadását siratja, hanem azok halálát, kik az ő szívet összetörték. Mert tudnia kell Kegyednek édes Cousine, hogy Bereghyné és Géza nem jutottak el Amerikába Nyílt tengeren hajótörés érte őket s a felkorbácsolt hullámokban lelétek sirjukat. Melanie igazán megsíratta őket, megbocsátotta tévedéseiket és imádkozott lelkük nyugalmaért.

S ha néha néha elhagyatottnak és szerencsétlennak érzi magát, csak fiára tekint, a szenvedés felhői eltűnnek arczáról és én, feledve a sok évi időközt, egy pillanatra azt hiszem, hogy most is a gondtalan Melanie áll előttem, kit Kegyed a régmultban női gyöngédségének utólréhetetlen kedvességével szeretett...

nek bontását és azután az építkezést már kora tavasszal megkezdhessék. — Ezzel a számítással összhangban a városi tanács jövő évi februárban kívánta átköltöztetni a városházi hivatalokat az ideiglenes szállásul kiszemelt Hungária nevű bérházba, honnan az üzletvezetőség a Dégenfeld palotának a törvényszék által üresen hagyott második emeletére fog átköltözködni. A tanács a Hungária épületet csak másfél évre 1896. május 1-től 1897. november 1-jéig óhajtotta kibérelni a tulajdonos debreczeni első takarékpénztártól, míg az épületnek 1896. május 1-ig való használata az üzletvezetőséggel kötendő egyezségtől tételnék függővé. — Az üzletvezetőség kész november elsején, tehát már most kiköltözni a Hungáriából, melyhez 1896. május 1-ig van lekötve; a téli hurczokodás kellemetlenségeire azonban nem vállalkozhatik s ha november 1-jén át nem költözik, akkor csak is áprilisban foglalhatja el új lakását. Ugy de ebben az esetben a városháza építéséhez két hónapi veszteséggel foghat a vállalkozó. — A fogas és költséges kérdés eldöntésénél fontos tényező a takarékpénztár, melynek igazgatósága a város kérése teljesítésénél közeputat választott. — Másfél évre, a menyit a város kért, nem adja bérbe a Hungáriát, mert november 1-jére már nem kapna új bérlőket, — de kész 1896. május elsejétől 1898. február 1-jéig, tehát egy és három negyed évre átengedni a Hungária első és második emeletét évi 7895 forint bérért. — Ezt határozta tegnap délután a takarékpénztár igazgatósága a város, az üzletvezetőség és a takarékpénztár kiküldötteinek tegnapi délutáni értekezlete felhívására. — A város aligha tehet másként és helyesebben e kegyes helyzetben, mint hogy az üzletvezetőségtől már most november 1-jén átveszi a Hungáriát, föltéve, hogy az új városháza építését a tervezők már aanyira előkészítették, hogy a pályázat újra kiírható. Egyébiránt a tanács valószínűleg közgyűlés elé fogja venni a bérlés ügyét.

* **Önálló állami anyakönyvvezető hivatal.** Debreczen város közigazgatási bizottsága az állami anyakönyvvezetés körül mindjárt az első héten szerzett tapasztalatok alapján felterjesztést intézett a belügyminiszterhez az iránt, hogy külön állami anyakönyvvezető hivatal szervezzen; mástól pedig felhívta Simonffy Imre polgarmestert, hogy az anyakönyvvezető városi tisztviselők segítségével napi díjas irnokokat rendeljen. — Ez utóbbi azonnal megtörtént. A három anyakönyvvezető csak így képes az új renddel járó munkát elvégezni. — Ma megérkezett a belügyminiszter válasza is a fölterjesztésre. A leirat szerint hajlandó a belügyminiszter, tekintettel Debreczen sz. kir. város nagyobb népességére az anyakönyvvezetéssel jelenleg megbízott tisztviselők mellé állami tisztviselő gyanánt az 1893. évi IV. törvényezikk által rendszeresített X. fizetési osztály I. fokozatában meghatározott illetményel (1000 frt törzsfizetés, 300 forint lakbér) egy külön anyakönyvvezető helyettest kinevezni, aki kizárólag csak anyakönyvvezetési teendőkkel foglalkoz-

nék. A miniszter nézete szerint ez által segítve lenne a debreczeni bajokon. Ha pedig a közigazgatási bizottság tovább menő támogatásra tartana igényt, hajlandó a belügyminiszter az anyakönyvvezető helyettesen kívül még egy külön állami anyakönyvvezetőt is alkalmazni, a IX. fizetési osztály első fokozatában megállapított illetményekkel (1400 frt alapfizetés és 350 frt lakbér.) Ez esetben aztán az anyakönyvvezető tisztviselőt (Vecsey Imre tanácsnokot) fölmentené az anyakönyvvezetés tisztviselőtől; de a helyettesek (Roncsik Lajos és Varga Károly jegyzők) vagy legalább azok egyike a jelenlegi tisztviselőt továbbra is megtartaná. Ha külön anyakönyvvezetőt is alkalmaz a miniszter, akkor a kivonati díjak, melyek most a város házi pénztára jávára szedtetnek, az állam-kincstárt illetik. Ebben az ügyben igen sürgős véleményes jelentést vár a miniszter s bármelyik kiegészítési módot fogadja el a közigazgatási bizottság, köteles az annak értelmében eszközölni új kinevezés iránt már most előterjesztést tenni vagy pedig a pályázatot rövid határidővel azonnal meghirdetni.

E leiratról kitűnik, hogy bármelyik kiegészítési mód fogadtatik el, a város még mindig kötelezve lesz egy munka erőt átengedni saját költéséig az állami anyakönyvvezetéshez; sőt amennyiben tapasztalás szerint három egyén sem képes elvégezni naponta az ott levő munkát, még egy vagy két napidíjas irnok segítségével sem nélkülözhető, erről pedig egy szóval sem emlékezik meg a miniszteri leirat. A debreczeni anyakönyvvezető hivatal ez ideig 194 születést, 111 halálozást és 7 házasságkötést vezetett anyakönyvbe, a a kihirdetések száma pedig már közel jár a százhoz.

* **Evi jelentés az ország egészségügyéről.** A belügyminiszter két vaskos példányban Debreczen városának is megküldötte az ország 1894. évi közegészségügyi állapotáról szerkesztett és az országgyűlés elé terjesztett jelentését. A kíséző rendeletben utasításokat ad az 1895. évi közegészségügyi jelentések összeállításához, melyek a milleniumra való tekintetből előbb mint eddig lesznek hozzá felküldendők.

* **Uj utadó és közköltöszedő.** Az utadó, alamizsna és tűzivaltság és járdaadó szedésével a városi tanács Papp Mihályt bízta meg, miután Kiss Lajost, aki eddig végezte ezeket a teendőket, a községi szegényház gondnokává választotta.

NAPI HIREK.

T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 óráig tartanak. Az írtató, kiadó-hivatal a sz. irattár a felekek felvitelét az iratoknak d. e. 9—11 óráig tartja. Vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig tart.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óráig, vasárnap és ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 óráig, ünnepnapokon d. e. 11 óráig.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a Keresk akadémiá palotájában.

Zeneosztály a „Bika” kávéházban: hétfőn Magyar testvérek, szerdán Rácz Károly, sz. „Angol királynő” szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6 óráig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Famunkatanítás. A közgyűlési egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kezdés az előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Népkönyvtár az Árok-utcai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Színház mindennap este 7 órákor.

— Az épülő Debreczen. Tegnap este sok földet bejárt idegen urral találkoztam egy barátságos kis vendéglő fehér asztalánál. Csuszós villányi mellett az én kedves Debreczenemről folyt a beszélgetés. Az idegen ki huzamosabb ideig lakott a régi koronázó városban, Pozsonyban, Debreczent határozottan elébe helyezte Pozsonynak. Őt meglepte Debreczen, nagyon kellemesen csalódott, mikor először végig ment Debreczen egyenes, csinos házsorokkal szegélyezett, aszfaltozott, befésített, széles, egyenes utcáin. — A Bécs hatása alatt fejlődött Pozsonyhoz szokott idegen urnak is imponált városunk nagyvárosias külseje, az eleven forgalom, középületeinek nagyszáma, szépsége. A gyors tempóban mező haladás örvendetes jelének találja azt a sok építkezést, amely minden lépésen nyomon szembe ölik. A idén is nálunk csakugyan szinte lázasnak mondható építkezési kedv mutatkozik. — Több nagy közép- és magán épület részben már készen van, részben fedél alá hozva s befejezésre vár. Múlt csak mostanában rakták le fundamentumát az épülő új házaknak. — Az egyház tér a nagytemplom keleti oldalán három emeletes épülettel szépült az idén. A pref. egyház bérháza már csaknem az utolsó szögveresig készen van. Reneszánsz stílusú tagozatai, főként az emeleti ablakok díszítőmunkái élénken emlékeztetnek arra, a pályatervre, melylyel Gerster Kálmán pályázott az új városházára. Ugyanott épült, Darabos-utca sarkán dr. Nagy Lajos ügyvéd emeletes háza, — míg fölött, a kereskedelmi akadémia mellett dr. Kola János orsz. képviselő épített emeletes házat. — Nagy Várud-utczáról pár év múlva minden régi ház eltűnik. A vasuti állomás közelsége és az idén elkészült igazságügyi palota nagyon felkötötte az itteni háziurakban a vállalkozó szellemet. Egymásután kelnek ki a földből a szebbnél-szebb 1 és 2 emeletes bérházak. Szalay József törvényszéki bíró két emeletes bérháza csatlakozott az idén az ott díszelgő új házhoz. Átellenben dr. Fráter Imre orvos emeletes házában falait rakják. — Lentebb az új zsidó templom színes téglalából rakott hatalmas falai emelkednek, — már csaknem elérték a parkány magasságot. — Az új törvényszéki palota aszfaltos környezetében gomba módra épülnek az emeletes házak. Varga utcán, Gyár utca torkolatában dr. Márton Kálmán ügyvéd és Kuthy Béla mérnök együtt építették emeletes házat, — Gyár utcán egy megyei hajdu, Szabó Bálint csináltat igen csinos külsejű emeletes házat. Kisvárad utca végén Tóth Sándor kereskedő hasonlóképp emeletes házzal szépíti azt a városrészt — Széchenyi utcán a királyi tábla impozáns két emeletes palotája. Szalai előtt már ritkulnak az álványok. Szent-Anna-utczán büszkén emelkedik egy új katolikus intézet csak félig kész palotája: a Svetics-intézet. — Péterfián a tornaegylet csarnoka és bérháza már fedél alá került. Mindakettő emelől fogja Péterfia-utczát. — Kossuth-utczán, melynek ujonnan való kövezésével az idén már a templomig haladtak. Debreczen egyik legszebb magánháza épült az idén Berger J. barok-stílusú kétemeletes bérháza. Tul a dohánygyáron pedig 309 munkás szorgalmatoskodik városunk legnagyobb ipartelepének: a magyar államvasutak gép- és kocsijavító műhelyének építésén. Tömérdek építő anyag: téglák és terméskő van az óriási területen összehalmozva. Eddig négy épület: az igazgatói a portás lakás, a munkás étterem és az anyagszertár falait rakták fel.

Készen vannak a kazán-szerelő, a kazán-kovács, esztergyályos, fémegmunkáló és gép-szerelő műhelyek, valamint a gép- és kazánház alapozásával. Ha kedvező lesz az időjárás decemberig, ezek felfalazását is befejezik. Egyébiránt a közel egy millióba kerülő épületek jövő év őszére lesznek teljesen készen.

— **Polgári házasságkötések.** Vecsey Imre tanácsnok, anyaköyvvezető ma délelben három jegyespár házasság kötését végezte disz magyarban, vallán nemzeti színű szalaggal. — Az új házások: Tóth Mihály és Balogh Zsuzsanna, Béres István és Sztó Julianna — Mészáros István és Nagy Mária. A városbázáról mind a három pár a ref. kistemplomba ment át, ahol *Mindszenti* Imre segéd lelkész egyháziilag is megáldotta őket. Tegnap volt egy polgári házasság kötés Fless Salamon és Adler Róza között.

— **A tisztviselő telep kérdése,** melyről egyik lap tegnap önálló cikkelyt írt, mint értesülünk — nem került le a napirendről, — sőt most is foglalkoznak annak megoldásával a kezdeményezők, még pedig ugyanazon irányban fejlesztik az ügyet tovább, amelyben megindult. Vagyis a Nagyerdei fasor mentén eső Kardos akáczos területen óhajtnak létesíteni, melyen 40 háztelek igen czélszerűen kiosztható. E tárgyról holnap illetékes kézből kimerítő cikkelyt fogunk közölni.

— **Halálozások.** Kaptuk az alábbi gyászjelentést: A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk, feledhetetlen jó nőm, szeretett édes anyánk te-tvérem, rokonunk néhai Vargha Ida, György Jánosné asszonynak f. hó 22-én, reggeli 2 órakor, életének 40-ik, boldog házasságának 21-ik évében, 14 napi szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. hó 23-án, délután 2 órakor fogtak Cserepes-utca 1339. számú háztól, az ev. ref. vallás szertartása szerinti rövid ima után, a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Vég-tisztességtételre rokonainkat, ösmérségeinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1895. október 22-én. Bánatos férje: György János. Gyermekei: Ida, Lajos, Kálmán és János. Testvére: Varga László és neje. Nagy-bátyjai: Czeglédi Gyula és családja. Czeglédi József és családja. Béke hamvaira! — A néhány nappal ezelőtt váaosunkból Nagy-Becskerekre kinevezett *Csongor* Károly pénzügyigazgatósági hivatalnok, utközben vérhányás következtében meghalt. — Az elhunyt fiatal embert Debreczen társadalmi köreiből előnyösen ismerték s halála általános részvétet keltett városzerte. Lapunkban néhány csinos tárcza közleménye is jelent meg.

— **Könyvosztási napok megvátoztatása** Érttesitem a debreczeni iparos ifjuság önképző egyesületének rendes, pártoló, alapító és tiszteletbeli tagjait, minél fogva a könyvosztás mártól kezdve, kedden és pénteken estve, 8-tól 9 óráig fog tartani. Debreczen, 1895. október 22. Kiss Sándor egyleti alelnök.

— **A rejtélyes hulla** eredetét burkoló homály kezd toszladozni s *Tatay* Ferencz vizsgálóbírónak talán sikerülni is fog teljes világosságot deríteni a titok fölé. Kihallgatott egy *Ékes* Imre nevű sárándi lakost, aki többször látta a gyanuba vett énekes koldust egy asszonynyal — a feleségével. Egyszer tanuja volt egy heves családi jelenetőknek is. *Ékes* Imre mentette meg akkor a haláltól. Az asszony elpanaszolta, hogy férje öt mindenáron elakarja pusztítani, mert a mostoha leányát szereti egyizben kést fogott rá s alig tudott megmenekülni. Ezt a vérszomjas koldust keresik most. *Ékes* Imre vallomása folytán 16 más embert hallgatott ki a vizsgáló bíró, akik igazolták *Ékes* Imre előadását. A vándor énekes koldus ujfehértói születésű máriapócsi lakos.

— **Talált arany óra.** Tegnap este a színház előcsarnokában egy arany óra találtatott. Tulajdonosa kellő igazolás mellett átveheti a rendőrkapitányságnál.

— **Keresztelési, himnlöltési és konfirmációi** jegyek helyben 45 krért, vidékre postán szállítva 50 krért 100 darabonként szállít a „Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság Debreczenben.

— **Őszi táncmulatság.** A debreczeni iparos ifjuság önképző egylete, mint minden évben, ugy az idén is megfogja tartani az oly nagy látogatásnak örvendő, társas vacsorával egybekötött *őszi táncmulatságát*. E tárgyban e hét folyamán fog a v. galmi százás bizottság összejönni, hogy a szükséges intézkedéseket minden irányban megtegye.

— **Semsey Andor — doktor.** A hivatalos lap tegnapi száma a következő királyi kéziratot közli:

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére megengedem, hogy a Nevemet viselő kolezsvári tudomány-egyetem *Semsey Andort*, a magyar nemzeti muzeum tiszteletbeli főőrét és a magyar tudományos akadémia igazgató és tiszteletbeli tagját, tiszteletbeli bölcsész-doktorá avathassa és részére a tiszteletbeli bölcsész-doktori oklevelet kiszolgáltathassa.

Kelt Bácsben, 1895. évi október hó 2-án.

Ferencz József, s. k.

Dr. Wlassics Gyula, s. k.

A magyar tudomány és tudományos intézetek bőkezű pártfogójának, Hajdúvármegyénk legelső földbirtokosának *Semsey Andornak* ehhez a kitüntetéséhez a legszivesebben gratulálunk. Ez a kitüntetés a legméltóbb *Semsey Andorhoz*, a ki életének legfőbb czélját a magyar tudományosság színvonalának emelésében kereste és találta fel. Nem csak maga volt mindenkor hivatott művelője és terjesztője a tudományok, a melyre előkelő képzettsége és kiváló tehetségei képesítik; hanem nagy vagyont képező tekintélyes alapítványával, gazdag adományával járult hozzá, hogy minél több kiváló erőt foglalkoztasson a tudomány szolgálatában. Bőkezűsége ebben a tekintetben nem ismer határt.

— **A püspöki helynök halála.** Danilovic János, Danilovics Elek kir. táblabíró testvér-bátyja, — a hajdu-dorogi görögritusu magyar püspöki helynök, zaáni czimzetes apát s munkács egyházmegyei kanonok tegnap este 8 órakor meghalt. A hajdu-dorogiaknak ama főlészados törekvése, hogy a keleti ritusu kath. egyházban a ruthén és más idegen nyelvek helyett a magyar hozassék be istentiszteleti nyelvül s ennek fejlesztése és örül egy magyar ajku kath. püspökség krealtassék, — 1873-ban ideiglenesen azzal elégitetett ki, — hogy a munkács egyházmegyében H.-Dorog székhelylyel a munkácsi püspöktől függő és annak fenhatósága alá tartozó magyar vikariátus állittatott fel. Ezen vikariátusi tiszt első viselője volt Danilovics János. Az ő közreműködése és felügyelete alatt fordittattak le az egyházi szerkönyvek nagy része magyarra s az ő kiadásában látottak napvilágot azok a magyar ima és énekekönyvek, melyek a haza görögritusu kath. hívőinek kezein forognak. Az elhunytal valószínűleg bezárul a vikáriusok sora, a melyben a görög katolikusok régi óhaja egy magyar püspökség szervezése a milleniumra teljesezésbe megyen.

— **Balmaz-Ujváros öröme.** B. Ujvárosról írják lapunknak, hogy *Semsey László* kir. kamarás és Hajdumegye első virilise, magas műveltségű, szép nejjével *De-sewffy Aurélia* Pálma grófnóval a b. ujjvárosi ósregi kastélyban időzik. Naponként sok főúri vendég kebes fel őket, kik agarásznak, vadásznak és különfélekepen szórakoznak. Folyó hó 20-án a jólelkű földes ur vacsorára hívta meg a balmaz-ujvárosi lelkészeket és községi előjárókat, mely alkalommal a község felvi-

rágzására és a jóindulatu egyetértésre emelt poharat, míg a grófnó kedvességével és laereszkedő szives modorával ragadta el a vendégeket, Majd Szilágyi Géza ev. ref. lelkész köszönte meg ékes beszédben a vendéglátó gazdának jóságát, Isten áldás-áruk bőségét kívánva a földesurra. — Ebéd alatt megbeszélés tárgyává tették a b. ujjvárosi munkás viszonyokat. *Semsey László* olyan meleg érdeklődést tanusított, annyi jóakaratot árult el a szegény nép helyzetének javítása iránt, hogy az a legjobb reménnyel biztat, — s elosztat mindene ilesleges szgodalmat. A szocializmusnak nincs tabja B. Ujjvároson.

— **Wolafka Nándor Ujjvidéken.** Az ujjvidéki római katolikus templomot 27-én, vasárnap délelőtt szentelik fel. A monumentális gót stílusban épült templom a városnak legszebb épülete. — A felszentelés ünnepe: Császkai érsek, Bende, *Wolafka Nándor* és Majorossy püspökök és Fehér Ipoly pannon-halmi főpát vesznek részt; kíséretükben lesznek Bács-megye római katolikus lelkészei. A szertartást Császkai érsek vezzi, mire dr. *Wolafka Nándor* debreczeni püspököplébános magyar és német szónoklatot tart.

— **A nádas titkai.** Debreczenből H. Szoboszlóra vezető országút mellett Szatmári Pál csász egy valószínűleg az országos vásár tartalma alatt elkövetett büntett nyomára akad. Ez esetben ugyan nem torog feun gyilkosság büne, hanem hogy rablás vagy tolvajlás maradványai-e talált tárgyak, a megindított vizsgálat fogja kideríteni. Tegnap-elett ugyanis az említett csász k rülés alkalmával az Ondód szélben, az első völgynél az árokparti nádasban egy fehérre festett tót kosarat, odább egy pár papucsot, még beljebb egy vásári ládat talált üresen. A ládán Antalfi K. karczagi mézeskalácsos neve áll s valószínű hogy a tárgyakat a lassau Karczag felé haladó szekérről lopták le, vagy erőszakkal elvették. A rendőrkapitányság már átírt a karczagi rendőrkapitánysághoz, hogy a mézeskalácsost kérdezze ki a talált tárgyakat illetőleg.

x **Tartós gyógyssiker.** Fájdalmas csusz-nál a derék testrészek és a forgó köszvényes bántalmainál a „Moll féle francia borszesz és só”-val való bedörzsölés sikerrel használtatik. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógysszerész, cs. és k. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauhen 9. Vidéki gyógysszer táarakban és anyagkeresésekbekben határozottan Moll féle készítmény kérendő az ö gyári jelvényével és alá a zásával.

Táviratok. Interpellációk.

Budapest, október 22. (A *Debreczeni Ellenör* eredeti távirata.) Az országgyűlésen Kossuth Ferencz és Pázmándy interpellációkkal terjesztettek elő a zágrábi zászlósértás ügyében melyekre *Bánffy* miniszterelnök pénteken fog érdemleges választ adni. — Ezen alkalommal egyébként részletesen ki fogja fejteni a kormánynak ezen kérdésben elfoglalandó álláspontját.

Az egyetemi ifjuság tüntetése.

Budapest, október 22. (A *Debreczeni Ellenör* eredeti távirata.) A budapesti egyetemi ifjuság péntekre óriási tüntetést tervez, mely alkalommal az ellenzéki körök előtt meg fog jelenni. Az ifjuság körében alig volt ily nagyarányú mozgalom alig volt tapasztalható. A menet impozánsnak ígérkezik. Az ellenzéki pártkörök előtt neves képviselők fognak beszédeket tartani.

Szabó Lajos fiai

üzégnél

Ágy és asztal-
terítők,

Butorszövetek

flaneltakarók

Pokrócok

Szőnyegek, függönyök.

Caschemir

és

Selyem paplanok

Afrique

és lószőr

madráczok

Na gyválasztékban.

Gyakorlati tapasztalat-
tal bíró

pinceszemester

kerestetik.

Bővebb felvilágosítást ad

Áron Manó és Társa

Széchenyi-utca 1811.

Vese, húgyhólyag, húgydara
és kősvénybántalmak ellen, továbbá
a légző és emésztési szervek hurutos
bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikeresen rendelve lesz.

Húgyhajtó hatása!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvíz-kezelésekben és gyógyszerházakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Eladó ház.

A Nyil-utczán a vá-
ros által fásított oldalon
egy 11%-ot jövedelmező
ház 1000 frtért szabad
kézből rendkívül ked-
vező feltételek mellett

eladó.

Értekezhetni
a főkapitánysági iktatóba
a hivatalos órák alatt.

9332.

1895.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa
részéről közhírré tétetik, miszerint a
város tulajdonát képező 879 hold és
200 □ ölet tevő vajda lapsi s ehez
csatolt földek, a városház nagytanács-
termében **f. 1895. évi október
29-ik napján kedden d. e. 9
órákor** a polgármesteri hivatalhoz
f. év. október 28-ik napjának délutáni
5 órájáig beadandó zárt ajánlatok el-
fogadása mellett is nyilvános árverésen
jövő 1896. évi október 1-től hat egy-
másutáni évre, a város számvevő hi-
vatalánál megtekinthető feltételek mel-
lett haszonbérbe fog adatni.

Miről az árverelni óhajtók azzal
értesítetnek, hogy az 5500 frt kiki-
áltás 10 %-kát bánatpénzzel az árve-
reltető bizottság kezébe készpénzben
letenni tartoznak.

Debreczen, 1895. október 17.

A városi tanács.

A világ legjobb fénymáza!

FERNOLENDT

fénymáz.

Cs. k. szabad.
gyár. Alapított
1832

Bécsben

A ki lábbelljét
fekete színűvé, fé-
nyessé és tartóssá
akarja tenni, az
vegye **csak a**

Fernolendt fénymáz.

Mindenütt kapható!

A sok értéktelen utánzat kikerülése végett
kérem névaláírásomra vigyázn!

St. Fernolendt.

6221 tksz.
1895

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint
telekkönyvi hatóság közhírré tesz, hogy
Hajdumegye alispánja végrehajtatónak
özv. Sunarek Jánosné végrehajtást
szenvadó elleni 8 frt 50 kr tőkeköve-
telés és járulékai iránti végrehajtási
ügyében a debreczeni kir. törvény-
szék (a debreczeni kir. járásbíró) ter-
ületén lévő B.-Ujváros határában
fekvő a B.-ujvárosi 461 sztkvi. A +
1 rend 469 hrsz. beltelkes házra
406 frt és legelő illetményére 4/6512
részre 51 frtban ezennel megállapított
kikiáltási árban elrendelte, és hogy a
fennebb megjelölt ingatlan az **1895
évi november hó 21-ik napján
d. e. 10 órákor** B.-Ujváros község
házánál megtartandó nyilvános árveré-
sen a megállapított kikiáltási áron alól
is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak
az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis
a ház után 40 frt 60 krt és a legelő
után 5 frt 10 krt készpénzben, vagy
az 1881:LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett
árfolyammal számított és az 1881. évi
november hó 1-én 3333. sz. a. kelt
igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapirban a
kiküldött kezébe letenni, avagy az
1881:LX. t.-cz. 170. §-a értelmében
a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, a kir. törvény-
szék, mint telekkönyvi hatóságnál,
1895. évi szeptember hó 3-ik napján.

Nagy Károly

kir. trvszéki bíró.

258.

szám.
1895.

Hirdetés.

A Fekete-Kőrösi ármentesítő tár-
sulat 250 köbméter belpalló és ugyan-
annyi szélpalló eladására pályázatot
hirdet.

Az eladandó tölgyfapallók, mind-
egyik minőségéből körülbelül 3000 drb.
három és négy méter hosszúak, 8 cm.
vastag és 30 cm. szélesek.

Felhívtnak venni szándékozók,
hogy ajánlataikat, melyekbe az egy-
ségi ár köbméterenként számmal és
betűvel beirandó, **f. év november
15-ig** alólírothoz nyujtsák be.

A három éves száraz pallók Sza-
lonta város mellett levő társulati fa-
raktárban megtekinthetők, az ajánlat-
hoz 500 frt bánatpénz lesz értékpa-
pirokban vagy készpénzben melléklendő.

Nagy-Szalonta, 1895. október hó
18-án.

Leidl Henrik

társulati igazgató főmérnök

UJDONSÁGOK

az őszi és téli idényre

Divatos női ruhaszövetekben,

Színes selymekben.

Legujabb

díszekben,

Mosó velezekben,

Téli nagykendőkből,

nagy választékban érkeztek

raktárra.

Szabó Lajos fiai

Debreczen Rózsatér.

Egy jó irással rendelkező

iroda-gyakornok

üzletünkben felvétetik

Stern József és Testvére.

KÖRHÖGÉS,

rekedtség és elnyálkásodásnál

a torok és lélegzési szervek

minden zavarainál

melegen ajánljuk

EGGER

kitűnő hatású

mellpasztilláit.

Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban, minden gyógyszerárban és nevesebb gyógy fűszerüzletben.

Fő és szétküldési raktár

EGGER A. FIAI

Nádor-gyógyszertára,
Budapest, Váci körút 17.

MOLL SEIDLITZ POR.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rozott székrekedés, májbántalom vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen. A jeles házi-szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt o. é.

Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE FRANCIA

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. MOLL feliratu ónozáttal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer] köszvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczár.

Moll Salicyl-szá vize.

(Főalkatrésze: füzlysavas sziksó.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely kora gyermekek, min felnöttek számára; mert e szájviz a fogak további épégét biztosítja s egy szersmind óvszer fogfájás ellen. Egy MOLL A. védjegygyel ellátott üveg ára 60 krajczár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

MOLL A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által,

BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

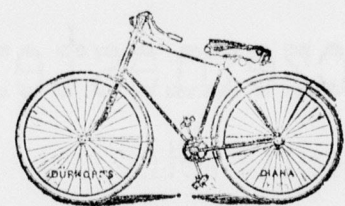
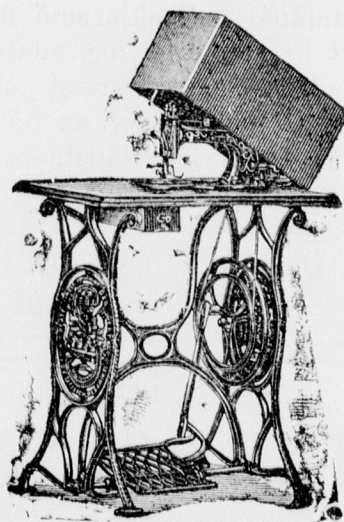
Vidéki megrendelések naponta póstautánvét mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktárak: DEBRECZENBEN Tóth Béla gyógyszerész, dr. Rothsnek V. E. gyógyszerész és Szent-Királyi Tivadar uraknál.

Pneumatikus kerékpárok.

Kerékpár kellékek.

Mielőtt

vásárol, vagy rendel varrógépet, vagy kerékpárt, ne mulassza el megtekinteni nagy raktáramat.

Azon országos hírnévnek örvendő „Dürkopp“-féle karika-hajós Vibrating-Shuttle, és Singer varrógépekben nagy raktárt tartok.

Házi használatra s minden ipari célokra egy családi Singer varrógép zár szekrényel 5 évi jótállással 35 frtért s feljebb kaphatók csakis

Deutsch Edénél

Debreczen, Nagy-Hatvan-utca 1095. sz.

Minden szerkezetű varrógépek és kerékpárok javítása jutányosan elvállaltatik.

Nagy raktár tükör s képekben és áremelés nélkül részletfizetésre eladatuak.

Tükör és képraktár.

Gépjavitó műhely.